

HEMELSBLAUWE MECONOPSIS

Meconopsis is onweerstaanbaar. Ook Giny de Jong van kwekerij De Jagertjeshof in Aadorp is in de ban van deze onwaarschijnlijk blauwe 'Himalayan poppy'. Met vallen en opstaan lukte het haar om verschillende soorten op te kweken uit zaad. 'Op een morgen stond er ineens zo'n enorm grote bloem me aan te kijken.'

tekst GINY DE JONG | beeld SANDRA VERKIC

Waarom is het toch zo leuk is om iets te zaaien waarvan je weet dat het een pittige uitdaging wordt? De oranjegele *Meconopsis cambrica* is ook mooi en zaait zichzelf lekker uit. Toch haalt deze soort het niet bij de hemelsblauwe *Meconopsis betonicifolia*, een papaverachtige die van oorsprong alleen op grote hoogte in de Himalaya groeit. Niet bepaald dezelfde omstandigheden als in het Overijsselse Aadorp ...

Vallen en opstaan

In ons vorige huis waagde ik diverse pogingen om hem te zaaien. Achter de schuur stond een minikasje van hard plastic, met voldoende licht om planten te laten groeien, maar zonder direct zonlicht. Ik zaaide de zaden binnenshuis voor, in een kamerkasje. Het ontkiemen gaat meestal redelijk snel, binnen twee tot vier weken staan de kiemplantjes boven de grond. Priegelig klein, dus om ze te kunnen verspenen moet je wachten tot ze minimaal vier blaadjes hebben

(twee kiemblaadjes en twee 'true leaves'). Daarvoor zette ik ze in het kasje achter de schuur. Op een koelere plek groeien de plantjes langzamer en worden ze sterker. Tenminste, dat dacht ik. Helaas leefden er in de randjes van de kas blijkbaar redelijk wat slakken. In één nacht was de hele oogst weg ...

Ik deed een nieuwe poging en volgde hetzelfde proces. Dit keer ging het heel lang goed, tot het moment dat ik te veel water had gegeven. Alle plantjes verzopen en verrot. Dom.

Een derde poging ... geen enkel zaadje ontkiemd. Had ik de zaden te warm bewaard?

Poging vier. Genoeg geleerd van mijn fouten. Elke avond slakkencontrole in de schemering. Zaaibakjes genomen met een goed doorlatende bodem. Nieuwe zaden besteld. En ja hoor, eindelijk had ik succes. Plantjes verspeend en twee maanden later uitgeplant in de tuin, op een plekje waar alleen in de ochtend een beetje zon komt. Volgens Monty Don van Gardeners' World doet *Meconopsis* het een stuk beter ▶

De enorme bloem van *Meconopsis* 'Lingholm'

Foto: Giny de Jong

Meconopsis betonicifolia in volle glorie.

Foto: Giny de Jong

De knop van *Meconopsis betonicifolia* staat op barsten.

Foto: Giny de Jong

Een slakkenvrije plek in de strook langs de schuur.

in een humide omgeving. Dus zou het bevorderlijk zijn om de planten regelmatig te bevochtigen met een plantenspuit. En dat doe je dan natuurlijk ...

De winter ging eroverheen. In de Himalaya kan het heel koud worden, maar dan ligt er wel een dik pak sneeuw op de planten. Die combinatie hebben we in Nederland niet meer zo vaak. Het was dus spannend of de bruine bultjes in de grond nog zouden uitlopen. En ja hoor, in het voorjaar ontdekte ik nog een paar levende exemplaren. De sterksten hadden het gehaald! Toen werd het mei, ineens schoten er stengels omhoog uit het hart van de plant. En op een morgen stond er plotsklaps zo'n enorm grote bloem me aan te kijken. Wauw! Dus daarom al die moeite. Het was het dubbel en dwars waard.

Merels

Inmiddels zijn we verhuisd naar een plek drie huizen verderop en hebben we veel meer grond. Het weilandje waar ooit koeien stonden is omgetoverd tot een kwekerij met voorbeeldtuinen. Het is er heel zonnig, dat wel. Maar langs de rand van de oude boerenschuur ligt een reepje grond waar de zon pas tegen vier uur verschijnt. Hier wilde ik het graag nóg een keer proberen.

Omdat ik ook voor de verkoop wilde gaan kweken, had ik veel zaden besteld. Het ging goed, wat een boel plantjes! Ik zette ze koeler, in het schaduwrandje van twee kamerkasjes. Toen ze groot genoeg waren om te verspenen had ik uiteindelijk twee zaaitrays vol, maar die pasten niet meer in de kamerkasjes. In de kas maakte ik een schaduwplek waar ik de trays neerzette. Ik dacht dat ik de kas goed had gecontroleerd op slakken, maar blijkbaar niet goed genoeg: op een ochtend waren de twee trays helemaal leeggevreten ... In 2021 bestelde ik zaad van zowel *M. betonicifolia* en *M. 'Lingholm'*. Dat leverde prachtige kiemplantjes op. Op een morgen verspeende ik 75 plantjes in bladcompost in zaaitrays. Die zette ik in de schuur, waar echt geen slakken zitten. Helaas kon de merel, die een nest had boven mijn oppottafel, de lekkere beestjes in de bladcompost wel waarderen. Alleen zaten die plantjes in de weg ... Toen ik ontdekte dat alle vakjes waren losgewroet

kon ik wel janken. Er waren nog maar negen plantjes over.

Feest

In een volgende poging hield ik de tweede helft van de zaden in de kamerkasjes (op een koele plek buiten) tot ze 5 centimeter groot waren. Dat resulteerde in zo'n veertig miniplantjes met harige bladeren, die vocht opvangen uit de lucht. Die plantte ik in de strook langs de schuur, want daar zitten geen slakken. Omdat de grond er heel arm is, mengde ik er eerst een goeie lading van mijn eigen compost en bladcompost doorheen.

Nu zou je denken dat *Meconopsis* houdt van veel water, maar dat is niet het geval. Maar de plant houdt wel van veel voeding! Elke twee weken gaf ik organische mest, in de mengverhouding 6-4-10 (+ 2 Mg). Ik ging ermee door tot midden in de winter, startte in het voorjaar opnieuw met mesten en gaf alleen water na langdurige droogte.

Van *Meconopsis 'Lingholm'* kwamen negen planten tot bloei en van *M. betonicifolia* één. En dat ondanks de warmte en de zon. Het was een feest om in die grote, harige knoppen barstjes te zien verschijnen en de ontwikkeling van de onvoorstelbare bloemen gade te slaan.

De uitgebloeiende bloemstengels liet ik aan de plant zitten. Weliswaar wordt vaak aangeraden ze af te knippen (dat zou de overlevingskans ten goede komen) maar ik betwijfel of 'Lingholm' een vaste plant is, zoals wel wordt gezegd. Al tijdens de bloei zie je de plant achteruit gaan. Waarschijnlijk is hij toch monocarp, wat wil zeggen dat de plant in leven blijft tot en met de bloei, en daarna afsterft. Dus ging ik voor de zaden. Ik heb er een heleboel geogst en mijn eerste zaaisel begon half augustus al te ontkiemen. De vier planten die dit jaar niet hebben gebloeid, lijken nog sterk. Dus ik hoop op bloeiende planten in 2023 en nog veel meer in het jaar daarop ...

Soorten

Zoals gezegd zaaide ik *M. betonicifolia* en *Meconopsis 'Lingholm'*. De zaden van de eerste (ook wel *M. baileyi* genoemd) zijn heel klein. Als je niet oppast tijdens het uitademen, zijn ze weg. De zaden van *Meconopsis x sheldonii 'Lingholm'*,

Het zaad kiemt makkelijk, maar daarna wordt het spannend.

zoals de plant voluit heet, zijn aanzienlijk groter, bijna 1 millimeter. Dat zaait veel gemakkelijker. 'Lingholm' is een kruising tussen *M. betonicifolia* en *M. grandis*. Van die laatste zijn de bloemen iets donkerder blauw, de plant is groter en het blad puntiger dan bij *M. betonicifolia*. Er zijn mensen die alleen *M. betonicifolia* als een echte 'Himalayan poppy' beschouwen en hoofdschuddend stonden te kijken naar de hemelsblauwe bloemen van 'Lingholm', zo groot als schotels. Ik vind het allebei onovertroffen schoonheden.

Overigens is het ook de moeite waard om *Meconopsis horridula* eens te proberen. Donkerder blauw en kleinere planten en bloemen, maar ook een beauty en wat minder moeilijk te kweken. Op mijn verlanglijstje staat nog *Meconopsis napaulensis*, die wil ik komend voorjaar gaan zaaien. Dit is een rode variant, waar trouwens ook parse en zelfs lichtgele exemplaren tussen kunnen zitten. ♦

MEER WETEN?

Giny de Jong, kwekerij De Jagertjeshof, Aadorp (Ov); www.jagertjeshof.nl

Zaad van *Meconopsis* bestellen kan onder andere bij Jelitto: www.jelitto.com